

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 887/2014-21

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 11. decembra 2014 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa a zo sudcov Sergeja Kohuta (sudca spravodajca) a Ladislava Orosza prerokoval sťažnosť O. M., zastúpeného advokátom JUDr. Stanislavom Rešutíkom, Advokátska kancelária, M. R. Štefánika 29/36, Brezno, ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 48 ods. 2, čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 v spojení s čl. 12 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Liptovský Mikuláš v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C277/2013, ako aj jeho uznesením z 11. júla 2014, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť O. M. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 3. septembra 2014 doručená sťažnosť O. M. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojich základných práv podľa čl. 48 ods. 2, čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 v spojení s čl. 12 ods. 1 a 2

Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Liptovský Mikuláš (ďalej aj „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 277/2013 (ďalej aj „napadnuté konanie“), ako aj jeho uznesením z 11. júla 2014.

Pretože sťažnosť sťažovateľa nebola spísaná kvalifikovaným spôsobom, ústavný súd 8. októbra 2014 vyzval JUDr. Stanislava Rešutíka, ktorého sťažovateľ označil za svojho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, aby v lehote 15 dní odstránil nedostatky podania sťažovateľa. Právny zástupca sťažovateľa doručil ústavnému súdu *„Doplnenie podania – ústavnej sťažnosti“* 28. októbra 2014.

V podstatnej časti uviedol:

„Rozhodnutím Centra právnej pomoci, Kancelária Banská Bystrica... zo dňa 18.09. 2014, R. z. 54395/2014, Sp. zn. 5N 9239/2014-KaBB, bol O. M.,..., priznaný nárok na poskytovanie právnej pomoci a zároveň som mu týmto rozhodnutím bol určený ako advokát na poskytovanie právnej pomoci a zastupovanie v konaní pred Ústavným súdom vo veci podania sťažnosti na Ústavný súd SR pre porušenie základných práv a slobôd...“

Vec, sp. zn. 5C/277/2013 napadla na Okresný súd v Liptovskom Mikuláši dňa 20.09. 2013 na základe Uznesenia Najvyššieho súdu SR zo dňa 21.08. 2013, sp. zn. 5 Ndc 16/2013. Do dnešného dňa nebolo vo veci žiadne pojednávanie a vo veci ešte nebolo rozhodnuté.

Od napadnutia veci sa samosudca nevysporiadal a nevyriešil po dobu jedného roka a štyroch dní základnú podmienku konania, a to oslobodenie navrhovateľa od povinnosti platiť súdny poplatok, ani neskúmal to, že od roku 2005, kedy bol navrhovateľ od povinnosti platiť súdny poplatok na Okresnom súde v Kežmarku oslobodený v rozsahu 50%, nebol súdny poplatok nikdy platený. Napriek tomu, že neboli splnené podmienky na konanie vo veci samej, samosudca vykonal v rozpore s Občianskym súdnym poriadkom tieto úkony:

... Dňa 26.11. 2013 vyzval navrhovateľa, aby doplnil svoj návrh vo veci samej.

... Dňa 26. 11. 2013 vyzval navrhovateľa, aby oznámil meno osoby, ktorú chce ustanoviť v konaní ako opatrovníka.

... Uznesením zo dňa 27. 01. 2014 súd, napriek nesúhlasu navrhovateľa, mu opatrovníka ustanovil.

... Uznesením Krajského súdu v Žiline, sp. zn. 10 Co/234/2014 zo dňa 23.04. 2014. Krajský súd Žilina zrušil na základe odvolania navrhovateľa zo dňa 27.02. 2014 uznesenie Okresného súdu v Liptovskom Mikuláši o ustanovení opatrovníka.

... Uznesením zo dňa 11.07. 2014, sp. zn. 5C 277/2013 súd nepripustil zmenu návrhu.

... Dňa 15.07. 2014 súd vyzval navrhovateľa, aby predložil vyplnené tlačivo potrebné pre rozhodnutie o oslobodení od povinnosti platiť súdny poplatok, o ktoré požiadal ešte dňa 11.12.2013...

... Prípisom zo dňa 15.07. 2014, sp. zn. Spr. 1040/2014 predsedníčka Okresného súdu v Liptovskom Mikuláši reagovala na sťažnosť navrhovateľa zo dňa 19.06. 2014, ktorou sa domáhal odstránenia prieťahov v konaní a rozhodnutia o oslobodení od povinnosti platiť súdny poplatok.

... Dňa 15.07. 2014 nariadil súd pojednávanie na deň 05.08. 2014.

... Dňa 23.07. 2014 súd termín pojednávania zrušil.

... Dňa 24.09. 2014 súd rozhodol o oslobodení navrhovateľa od povinnosti platiť súdny poplatok v celom rozsahu.

Postup súdu od 20. 09. 2013, kedy mu vec napadla, až do rozhodnutia o oslobodení navrhovateľa od povinnosti platiť súdny poplatok, t. j. dňa, resp. do dňa 24.09. 2014, hodnotíme ako neúčelný a nehospodárny a v súlade s judikatúrou ústavného súdu je uceleným prieťahom v konaní, v dĺžke trvania viac ako jeden rok.

Dodávame, že v predmetnej veci ešte na Okresnom súde Kežmarok, sp. zn. 4C 456/2000 už ústavný súd v konaní, sp. zn. III. ÚS 197/2009 nálezom zo dňa 10.11. 2009 rozhodol o porušení práv sťažovateľa na konanie bez prieťahov a v primeranej lehote a súdu prikázal konať bez zbytočných prieťahov.

Súd veci nevenoval zvýšenú pozornosť, hoci podľa judikátov Ústavného súdu SR, vzhľadom na predchádzajúce rozhodnutie ÚS SR o porušení práv sťažovateľa bol povinný takto konať a zaviniť zbytočné prieťahy v trvaní viac ako jeden rok...

Sťažnosť smeruje proti Uneseniu Okresného súdu Liptovský Mikuláš, sp. zn. 5C/277/2013 zo dňa 11.07, 2014, týkajúceho sa zmeny návrhu, Proti tomuto rozhodnutiu (uzneseniu) nebolo prípustné odvolanie, ani iný opravný prostriedok a uznesenie je právoplatné...

Na žiadosť klienta uvádzam, že nežiadame verejné prejednanie veci a súhlasíme s jej prejednaním bez našej účasti.“

Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd o jeho sťažnosti rozhodol týmto nálezom:

„I. Základné práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez, zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo tie prejednanie jeho záležitostí v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj jeho právo na spravodlivé súdne konanie a právo na právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s čl. 12 ods. 1, 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé konanie a zákaz diskriminácie podľa čl. 6 ods. 1, čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu v Liptovskom Mikuláši, v konaní sp. zn. 5C/277/2013, porušené boli.

II. Uznesenie Okresného súdu v Liptovskom Mikuláši, sp. zn. 5C 277/2013, zo dňa 11.07. 2014, sa zrušuje a vec sa mu vracia na ďalšie konanie.

III. Okresnému súdu v Liptovskom Mikuláši, v konaní vedenom pod sp. zn. 5C 277/2013, prikazuje konať vo veci bez zbytočných prietáhov.

IV. Okresný súd v Liptovskom Mikuláši je povinný do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky zaplatiť finančné zadostučinenie v sume 20.000,-Eur ... sťažovateľovi O. M...

V. Okresný súd v Liptovskom Mikuláši je povinný nahradiť sťažovateľovi trovy konania spočívajúce v trovách právneho zastupovania v sume 426,12 Eur... do 15 dní od právoplatnosti tohto nálezu na účet jeho právneho zástupcu...“

II.

Z obsahu sťažnosti a k nej priložených písomností a z obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu, ktorý si ústavný súd zapožičal, ústavný súd zistil tento priebeh a stav konania vedeného na krajskom súde pod sp. zn. 5 C 277/2013:

Dňa 13. septembra 2013 nadobudlo právoplatnosť uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 5 Ndc 16/2013 z 21. augusta 2013,

ktorým bola vec Okresného súdu Svidník sp. zn. 6 C 26/2012 prikázaná Okresnému súdu Liptovský Mikuláš.

Dňa 20. septembra 2013 bol spis doručený okresnému súdu. Vec bola zaevidovaná pod sp. zn. 5 C 277/2013 (namietané konanie).

Dňa 26. novembra 2013 okresný súd uznesením č. k. 5 C 277/2013-420 vyzval sťažovateľa na „*doplnenie podania, ktoré by podľa svojho obsahu mohlo byť návrhom na začatie konania...*“. Sťažovateľ uznesenie prevzal 6. decembra 2013.

Dňa 13. decembra 2013 sťažovateľ doručil „*odpoveď na výzvu*“, „*zmenu návrhu a žiadosť o oslobodenie od súdnych poplatkov*“ z 11. decembra 2013.

Dňa 27. januára 2014 okresný súd uznesením č. k. 5 C 277/2013-429 ustanovil sťažovateľovi opatrovníka – obec Valaská – na jeho zastupovanie v konaní.

Dňa 20. februára 2014 okresný súd vyzval právnu zástupkyňu odporcu, JUDr. Murárovú, aby sa do 10 dní vyjadrila k podaniu sťažovateľa z 11. decembra 2013.

Dňa 6. marca 2014 sťažovateľ doručil odvolanie proti uzneseniu okresného súdu z 27. januára 2014.

Dňa 7. marca 2014 okresný súd odvolanie zaslal na vyjadrenie obci Valaská.

Dňa 12. marca 2014 bolo doručené vyjadrenie právnej zástupkyne odporcu.

Dňa 13. marca 2014 bolo doručené odvolanie obce Valaská proti uzneseniu okresného súdu z 27. januára 2014.

Dňa 25. marca 2014 okresný súd zaslal odvolanie obce Valaská na vyjadrenie právnej zástupkyne odporcu.

Dňa 10. apríla 2014 bol spis doručený Krajskému súdu v Žiline (ďalej len „*krajský súd*“). Vec bola zaevidovaná pod sp. zn. 10 Co 234/2014.

Dňa 30. mája 2014 spis bol vrátený okresnému súdu s uznesením sp. zn. 10 Co 234/2014 z 23. apríla, ktorým uznesenie okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Dňa 13. júna 2014 sťažovateľ doručil „*stanovisko k podmienkam konania*“.

Dňa 11. júla 2014 okresný súd uznesením č. k. 5 C 277/2013-451 nepripustil zmenu žaloby.

Dňa 14. júla 2014 okresný súd vyzval JUDr. Murárovú aj sťažovateľa, aby do pojednávania nariadeného na 5. august 2014 predložili listinné dôkazy.

Dňa 15. júla 2014 konajúci sudca vyzval sťažovateľa na vyplnenie tlačiva – potvrdenie o prijíme.

Dňa 23. júla 2014 sťažovateľ doručil „*žiadost' o zrušenie pojednávania z dôvodu podania sťažnosti na ÚS SR*“ a návrh na prerušenie konania.

Dňa 23. júla 2014 okresný súd upovedomil účastníkov o zrušení pojednávania nariadeného na 5. august 2014 z dôvodu návrhu sťažovateľa na prerušenie konania, o ktorom treba rozhodnúť.

Dňa 29. júla 2014 sťažovateľ doručil vyplnené tlačivo o majetkových pomeroch.

Dňa 5. septembra 2014 bolo doručené podanie sťažovateľa – „*návrh na prerušenie konania – predloženie sťažnosti ústavnému súdu*“.

Dňa 24. septembra 2014 okresný súd uznesením č. k. 5 C 277/2013-478 návrh sťažovateľa na prerušenie konania zamietol. Súčasne uznesením č. k. 5 C 277/2013-481 priznal sťažovateľovi oslobodenie od súdnych poplatkov.

III.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie. Inými slovami, ústavný súd môže pri predbežnom prerokovaní odmietnuť taký návrh, ktorý sa na prvý pohľad javí ako neopodstatnený (I. ÚS 117/05, I. ÚS 225/05).

1. Predmetom konania ústavného súdu bolo preskúmanie tvrdenia sťažovateľa, ktorý vyčíta okresnému súdu, že jeho nečinnosťou a neefektívnym postupom v namietanom konaní porušil jeho základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručené v čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 dohovoru, pretože „*od napadnutia veci sa samosudca nevysporiadal a nevyriešil po dobu jedného roka a štyroch dní základnú podmienku konania, a to oslobodenie navrhovateľa od povinnosti platiť súdny poplatok, ani neskúmal to, že od roku 2005, kedy bol navrhovateľ od povinnosti platiť súdny poplatok na Okresnom súde v Kežmarku oslobodený v rozsahu 50%, nebol súdny poplatok nikdy platený*“.

Z prehľadu procesných úkonov v spisovom materiáli, ktorý si ústavný súd zadovážil, vyplýva, že okresný súd v napadnutom konaní od 20. septembra 2013, keď mu bol spis doručený, do podania sťažnosti ústavnému súdu 3. septembra 2014 vykonával úkony smerujúce k rozhodnutiu veci. Pretože zo sťažovateľovho podania nebolo zjavné, čoho sa v konaní domáha, a návrh nespĺňal všetky náležitosti podľa § 79 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, bol neúplný, musel konajúci súd sťažovateľa vyzvať na špecifikáciu žalovanej sumy s uvedením presného spôsobu výpočtu jednotlivých položiek, z ktorých pozostáva.

Ústavný súd prisvedčí sťažovateľovi v jeho námietke o zdĺhavom rozhodovaní okresného súdu o návrhu sťažovateľa na oslobodenie od súdnych poplatkov (13. decembra 2013), o ktorom okresný súd rozhodoval 9 mesiacov (24. septembra 2014), na druhej strane ani v tomto období nebol okresný súd nečinný.

Z judikatúry ústavného súdu tiež vyplýva, že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (pozri napr. rozhodnutie I. ÚS 128/03 z 25. júna 2003 a v ňom citovanú predchádzajúcu judikatúru ústavného súdu).

K predĺženiu konania prispel aj samotný sťažovateľ svojím nekvalifikovaným návrhom, ktorý následne bolo treba dopĺňať. Ústavný súd konštatuje, že konanie na okresnom súde v namietanom konaní sa zjavne nevyznačuje takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prietahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

S ohľadom na uvedené skutočnosti a v súlade so svojou doterajšou rozhodovacou činnosťou preto neprichádza do úvahy, aby ústavný súd mohol postup okresného súdu po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie kvalifikovať ako porušenie základného práva sťažovateľa zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, preto ústavný súd sťažnosť sťažovateľa odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

2. Sťažovateľ namieta porušenie všetkých označených práv uznesením okresného súdu sp. zn. 5 C 277/2013 z 11. júla 2014.

Tvrdenie o porušení označených práv týmto uznesením právny zástupca sťažovateľa ničím neodôvodnil, len oznámil: „*V ostatnom si osvojujem dôvody a argumenty sťažovateľa uvedené v jeho sťažnosti a poukazujem na listinné dôkazy k sťažnosti už pripojené.*“

Sťažovateľ v sťažnosti doručenej ústavnému súdu 3. septembra 2014 arbitrárnosť namietaného uznesenia odôvodnil tým, že okresný súd „uznesenie zo dňa 11. 7. 2014 oprel o dôkazný stav založený v súdnom spise na základe dokazovania pred OS Kežmarok a KS Prešov hoci mu bolo evidentne jasné, že spôsob vykonania dôkazov bol v rozpore s mojimi základnými právami účastníka súdneho konania... Na jednej strane súd sám bez mojej žiadosti a proti mojím záujmom mi ustanovil v roku 2014 opatrovníka, na druhej strane má úmysel celé svoje meritórne rozhodnutie veci oprieť o dôkazy vykonané v situácii keď som nemal zaručené právo rovnosti účastníka v konaní. V prípade ak by sa tak stalo je síce možné z mojej strany voči prípadnému neskoršiemu rozsudku použiť ako odvolací dôvod, prípadne aj dôvod na dovolanie podľa § 237 písm. f OSP argument o odňatí práva konať pred súdom ako účastník konania, ale taký postup by bol značne zdĺhavý. V prípade jeho neúspechu by následne bola nevyhnutná sťažnosť na ÚS a celé konanie by nepochybne trvalo viac ako dvadsať rokov!!!

Pri mojom veku, charaktere uplatneného nároku a práve na spravodlivé súdne konanie od jeho počiatku a po celú dobu konania, je nevyhnutné, aby sa s postupom porušovateľa práva vysporiadal už dnes ústavný súd a zaujal jasné stanovisko v tom smere, či možno ako dôkazy pre súdne rozhodnutie použiť také dôkazy, ktoré súd zabezpečil v situácii ak bol účastník ako nepočujúci a nespôsobilý zrozumiteľne hovoriť sám bez opatrovníka pred súdom v rozpore s § 29 ods. 2 OSP, a či postačuje iba tieto dôkazy v novom konaní už pri rešpektovaní sluchového postihnutia účastníka prečítať a použiť ich pre nové rozhodnutie súdu...“.

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmavať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou

ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

Ústavný súd teda nie je opravnou inštanciou všeobecných súdov (napr. I. ÚS 31/05), a preto nemôže preskúmať rozhodnutia všeobecných súdov, pokiaľ tieto súdy vo svojej činnosti postupujú v súlade s právami na súdnu a inú právnu ochranu zakotvenými v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy (čl. 46 až čl. 50 ústavy). Z takéhoto pohľadu pristúpil ústavný súd aj k posúdeniu napadnutého rozhodnutia okresného súdu.

Napadnutým uznesením z 11. júla 2014 okresný súd rozhodol tak, že *„nepripúšťa zmenu žaloby tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 9.000,- eur a úrok z omeškania vo výške 17,60 % ročne od 01. 04. 1998 do zaplatenia titulom zľavy z ceny vydraženej nehnuteľnosti a to rodinného domu súp. č..., nachádzajúceho sa v..., zapísanej na liste vlastníctva č... na tom skutkovom základe, že v čase konania dražby sa na nehnuteľnosti nachádzali závažné vady... a dom v čase konania dražby nemal životnosť 100 rokov.“*

V odôvodnení rozhodnutia uviedol:

«Uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 21. 8. 2013, sp. zn. 5 Ndc 16/2013 bola vec, vedená na Okresnom súde Svidník pod sp. zn. 6C/26/2012 (predtým na Okresnom súde Kežmarok pod sp. zn. 4C/456/2000) prikázaná na prejednanie Okresnému súdu Liptovský Mikuláš. Žalobca (sťažovateľ) sa pôvodne domáhal voči pôvodne žalovaným v 1. a 2. rade náhrady škody vo výške 800.000,- Sk. Na pojednávaní dňa 26. 11. 2003 pred odvolacím súdom uviedol, že sa domáha z titulu náhrady škody

zaplatenia sumy 354.982,- Sk a úrokov z omeškania z uvedenej sumy od 1. 7. 1998. Okrem toho alternatívne požadoval, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 354.982,- Sk titulom zodpovednosti za vady vydraženej nehnuteľnosti. V zostávajúcej časti vzal žalobu späť.

Uznesením Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 26. 11. 2013, č. k. 5C/277/2013-420 súd vyzval žalobcu, aby v určenej lehote doplnil podanie, ktoré by mohlo byť podľa svojho obsahu návrhom na začatie konania v zmysle poučenia súdu.

Písomným podaním doručeným súdu dňa 13. 12. 2013 žalobca navrhol, aby súd pripustil zmenu žaloby tak, že súd priznáva žalobcovi právo na zľavu z ceny vydraženej nehnuteľnosti domu súp. č... v., ktorý nadobudol príklepom žalovaného dňa 19. 12. 1997 vo veci... v sume 9.000,- eur, ktorú je žalovaný povinný zaplatiť žalobcovi do 3 dní od právoplatnosti rozsudku spolu s úrokmi z omeškania od 01. 04. 1998 do zaplatenia vo výške 17,6 %. Súčasne sa domáhal náhrady trov konania. Zmenu žaloby odôvodnil tým, že návrhom zo dňa 30. 12. 1999 sa domáhal náhrady škody 800.000,- Sk za vady na predmetnej nehnuteľnosti. Následne upravil petit na sumu vo výške 11.783,24 eur (354.892,- Sk): Z dôvodu, že konanie sa ťahá už pätnásť rokov a v dôsledku hrozby závažných následkov na stavbe musel v roku 2003 vykonať rekonštrukciu strechy, v súlade s ust. § 95 ods. 1 OSP zmenil svoj návrh vo veci náhrady škody na návrh na zľavu z ceny vydraženej nehnuteľnosti. Bezodkladne upozornil žalovaného na vady nehnuteľnosti, ktoré neboli v znaleckom posudku pripojenom k dražobnému konaniu uvedené a podľa tohto znaleckého posudku bol dom bez závad a jeho životnosť mala byť 100 rokov. V čase dražby sa na dome nachádzali závažné závady na krove, krytine a izolácii strechy, zatekalo do podkrovia a pivnice, ktoré vady nechal ohodnotiť stavebnou firmou RONDO v Kežmarku. Náklady na opravu podľa rozpočtu by boli 560.106,- Sk. Z dôvodov faktickej neobývateľnosti domu na jeseň 2003 prostredníctvom stavebnej firmy nechal realizovať v nevyhnutnom rozsahu opravu podkrovia, a to za sumu 250.000,- Sk. Závady na základoch a pivnici nie sú dodnes odstránené. Dražobné konanie je analogické pokiaľ sa týka závad a ich reklamácie na vydraženej nehnuteľnosti s kúpnu zmluvou. Včas a v súlade so zákonom si vady u žalovaného reklamoval a v zákonnej lehote podal návrh vo veci samej. Vzhľadom na zložitosť veci, dlhoročné konanie na súdoch a prípadné následné dlhoročné konania a znalecké dokazovanie zmenil svoju žalobu na zľavu z ceny vydraženej nehnuteľnosti.

Tým odpadá zložité dokazovanie, aká výška nákladov by bola v skutočnosti nevyhnutná na uvedenie domu do stavu, ako mal mať podľa znaleckého posudku. Dokazovať každú položku, ako ju uviedol v žalobe, by bolo zložité a zbytočne zdĺhavé. Vec je možné v súlade so skutočným stavom vyriešiť na jedinom pojednávaní. Je nepochybné preukázané, že dom bol fakticky nedokončený v časti podkrovia - strechy, chýbali izolácie, bola chybná krytina, zatekalo do podkrovia a hrozilo závažnými následkami. To platí aj do zatekaní do pivnice. Rozpočet firmy RONDO je podstatne vyšší ako boli náklady za opravy, ktoré zaplatil v roku 2003 pri rekonštrukcii strechy. Tvrdí, že dom v čase dražby nemal životnosť 100 rokov, ale podstatne menej. Ak by zostal bez opravy strechy v roku 2003 dodnes, zrejme by krov už celkom spadol a dom by bol značne zničený. Závady existovali ku dňu dražby, ale dali sa zistiť až po obývaní domu. Vady na pivnici a streche znižovali životnosť stavby tak, že jeho životnosť bola podstatne nižšia ako 100 rokov. Uplatnil si právo na zľavu z ceny domu v rozsahu 25 % z ceny vyčíslenej znalcom v posudku, kde je cena cca 1.055.000,- Sk, teda v sume cca 272.000,- Sk, čo predstavuje 9.028,- eur. Je to stav zodpovedajúci životnosti domu 75 rokov. Nárok zaokrúhlil na sumu 9.000,- eur. Táto suma nie je sumou rovnajúcou sa nákladom na skutočnú opravu nehnuteľnosti, ale vychádza z minimálnych predpokladov smerom k zníženej životnosti stavby a zohľadňuje aj v istom smere vynaložené náklady na opravu podkrovia a nevyhnutné náklady na opravu základov domu.

Podľa § 95 ods. 1,2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“):

Navrhovateľ môže za konania so súhlasom súdu meniť návrh na začatie konania. Zmenený návrh treba ostatným účastníkom doručiť do vlastných rúk, pokiaľ neboli prítomní na pojednávaní, na ktorom došlo k zmene.

Súd nepripustí zmenu návrhu, ak by výsledky doterajšieho konania nemohli byť podkladom pre konanie o zmenenom návrhu. Súd nepripustí zmenu návrhu ani v prípade, ak by na konanie o zmenenom návrhu bol vecne príslušný iný súd. V takom prípade pokračuje súd v konaní o pôvodnom návrhu po právoplatnosti uznesenia.

V nadväznosti na vyššie uvedené skutočnosti a v súlade s citovanými ustanoveniami zákona súd nepripustil zmenu žaloby tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia. Podľa súdnej praxe (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 31. 07. 2008, sp. zn. 1M Obdo V 19/2007) za zmenu žaloby je potrebné považovať aj procesný úkon, ktorým sa žalobca domáha rovnakého plnenia ako v pôvodnej žalobe, avšak na základe iných

skutkových tvrdení. Z obsahu spisového materiálu vyplýva, že žalobca (pred podaním návrhu na pripustenie zmeny žaloby) sa domáhal voči žalovanému náhrady škody v sume 11.783,24 eur za vady na nehnuteľnosti, ktorú vydražil v konaní... Hoci v návrhu na pripustenie zmeny žaloby žiada priznať peňažné plnenie vo výške 9.000,- eur, ktoré je kvantitatívne nižšie ako doposiaľ uplatnená suma, súčasne je potrebné zohľadniť, že sa uvedeného peňažného plnenia domáha na základe iných skutkových tvrdení ako v pôvodnej žalobe. Uvedeného peňažného plnenia sa domáha na skutkovom základe, že nehnuteľnosť v čase konania dražby mala závažné vady vyššie špecifikované, v dôsledku čoho si uplatňuje právo na priznanie zľavy z ceny vydraženej nehnuteľnosti. Súd nepripustil zmenu žaloby tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia, keďže výsledky doterajšieho konania nie sú podkladom pre konanie o zmenenej žalobe. Súd dáva do pozornosti, že v predmetnom konaní bolo pôvodne Okresným súdom Kežmarok, ako aj Krajským súdom v Prešove ako súdom odvolacím vykonané dokazovanie, ktorého rozsah bol determinovaný povahou pôvodne uplatneného nároku žalobcu (na náhradu škody). Navyše žalobca si uplatnil zľavu z ceny vydraženej nehnuteľnosti v rozsahu 25 % z ceny vyčíslenej znaleckým posudkom (ktorú následne zaokrúhlil), avšak uplatnený rozsah žiadnym spôsobom neozrejmil, neodôvodnil (ani nepripojil listinné dôkazy preukazujúce jeho tvrdenie), z čoho možno usudzovať, že tak učinil pravdepodobne odhadom. Nič nebráni žalobcovi, aby si nárok vymedzený v návrhu na pripustenie zmeny žaloby uplatnil novou, samostatnou žalobou.»

Ústavný súd konštatuje, že okresný súd zrozumiteľným a jednoznačným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré nepripustil zmenu návrhu. Postup okresného súdu pri odôvodňovaní právneho záveru vo veci sťažovateľa nemožno považovať za zjavne neodôvodnený alebo arbitrárny, teda okresný súd v danom prípade neporušil označené základné právo sťažovateľa. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnym názorom okresného súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor okresného súdu svojím vlastným. V konečnom dôsledku však ústavný súd nie je opravným súdom právnych názorov okresného súdu. Ingerencia ústavného súdu do výkonu tejto právomoci okresného súdu je opodstatnená len v prípade jeho nezlučiteľnosti s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou. Aj keby ústavný súd nesúhlasil

s interpretáciou zákonov všeobecných súdov, ktoré sú „pánmi zákonov“, v zmysle citovanej judikatúry by mohol nahradiť napadnutý právny názor okresného súdu iba v prípade, ak by ten bol svojvoľný, zjavne neodôvodnený, resp. ústavne nekonformný. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam. Podľa názoru ústavného súdu predmetný právny výklad okresným súdom takéto nedostatky nevykazuje, a preto bolo potrebné sťažnosť odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú.

Z dôvodu absencie príčinnej súvislosti medzi namietaným porušením základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu a rozhodnutím okresného súdu sp. zn. 5 C 277/2013 z 11. júla 2014 ústavný súd sťažnosť sťažovateľa aj v tejto časti odmietol pre jej zjavnú neopodstatnenosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. decembra 2014